

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/75/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822200969
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8822200969.3

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého U. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov, matky Q.. X. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. X. XXXX/X, W. S. N. a otca M. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, Z., toho času Z. XXX/XX, Z. S. A.Á., o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e toto neodkladné opatrenie:

U k l a d á rodičom maloletého dieťaťa Q.. X. A., nar. XX.XX.XXXX, a M. U., nar. XX.XX.XXXX, výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu a asistovanému styku otca s maloletým U. U., nar. XX.XX.XXXX za prítomnosti odborných zamestnancov Centra pre deti a rodiny W. S. N., G.. U. XX, W. S. N., na mieste určenom odborným zamestnancom, ktorý je oprávnený každé jednotlivé stretnutie kedykoľvek aj predčasne ukončiť s ohľadom na mal. dieťa, na obdobie 8 mesiacov od vykonateľnosti tohto uznesenia.

Asistovaný styk sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny W. S. N. každú stredu od 15:00 hod. do 16:00 hod.

Matka je p o v i n n á maloletého na asistovaný styk s otcom včas a riadne pripraviť a zabezpečiť jeho účasť v stanovenú hodinu v Centre pre deti a rodiny W. S. N..

V prípade, ak sa výchovné opatrenie a asistovaný kontakt z vážnych dôvodov nebude môcť realizovať, rodičia sú p o v i n n í oznámiť túto skutočnosť odbornému zamestnancovi Centra pre deti a rodiny W. S. N. najneskôr 48 hodín pred začiatkom stretnutia, inak bezprostredne po jej vzniku.

Týmto neodkladným opatrením sa na čas jeho nariadenia m e n í rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 6P/137/2018 - 103 zo dňa 21.02.2019 o úprave styku otca s mal. dieťaťom.

o d ô v o d n e n i e :

1. Na základe podnetu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou súd uznesením č. k. 6P/75/2022 - 7 zo dňa 12.05.2022 začal bez návrhu konanie o nariadenie neodkladného opatrenia o uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a asistovaného styku otca s mal. dieťaťom.

2. Z obsahu podnetu vyplýva, že maloleté dieťa pochádza z družného vzťahu, Q.. X. A., nar. XX.XX.XXXX a M. U.Í., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/127/2014 zo dňa 29.09.2014 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky. Styk otca s maloletým sa naposledy upravoval rozsudkom sp. zn. 6P/137/2018 dňa 29.03.2019 a to tak, že otec

je oprávnený stretávať sa s maloletým prvý a tretí víkend v mesiaci od piatku 15:30 do nedele 17:00 hod. Zároveň súd presne upravil stretávanie počas prázdnin. Posledný styk otca s maloletým prebehol v septembri 2019, odvtedy sa styk nerealizoval. Maloletý dlhodobo otca odmieta z dôvodu konfliktnej situácie, ktorá medzi nimi nastala. Za účelom zlepšenia, resp. obnovenia vzťahu medzi otcom a dieťaťom súd uznesením sp. zn. 6P/3/2021 zo dňa 08.04.2021 rozhodol o uložení výchovného opatrenia a to povinnosti podrobiť sa odbornému a psychologickému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb. Toto výchovné opatrenie však nevedlo k zlepšeniu, resp. obnove a náprave narušeného vzťahu medzi otcom a maloletým. Nakoľko maloletý stále odmieta akýkoľvek kontakt s otcom, nereaguje ani na jeho telefonáty, či SMS správy a styk sa dlhodobo nerealizuje, čím dochádza k prehĺbovaniu odcudzenia medzi otcom a maloletým, je nevyhnutné, aby sa čo najskôr začalo pracovať na obnovení ich vzťahu pod dohľadom odborne spôsobilej osoby.

3. Na tunajšom súde sa vedie pod sp. zn. 6P/43/2022 konanie o zmenu osobnej starostlivosti o maloletého na návrh otca, ako aj konanie o výkon rozhodnutia o úprave styku otca s mal. U., ktoré je vedené pod sp. zn. 6Em/4/2020.

4. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 6P/137/2018 - 103 zo dňa 21.02.2019 bola zmenená úprava styku uvedená v rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 8P/63/2016-109 zo dňa 24.11.2016 a to tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. U. prvý a tretí víkend v mesiaci od piatku od 15:30 hod. do nedele do 17:00 hod. Otec je oprávnený stretávať sa s mal. U. počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok od piatku (Veľký piatok) od 10:00 hod. do soboty do 20:00 hod. a každý páry rok od Veľkonočnej nedele od 10:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18:00 hod. Každý nepárny rok počas jarných prázdnin od soboty od 10:00 hod. pred jarnými prázdninami do nasledujúceho piatku do 16:00 hod. Počas vianočných sviatkov každý nepárny rok od 26.12. od 10:00 hod. do 29.12. do 18:00 hod. Každý páry rok od 30.12. od 10:00 hod. do 02.01. do 18:00 hod. Počas letných prázdnin od 1.7. od 10:00 hod. do 10.7. do 20:00 hod. a od 01.08. od 10:00 hod. do 10.08. do 20:00 hod. Matka je povinná mal. dieťa na stretnutie s otcom pripraviť a pred domom kde býva ho odovzdať otcovi a otec je povinný mal. dieťa matke vrátiť na rovnakom mieste v stanovený čas. Súd zároveň schválil dohodu rodičov týkajúcu sa zvýšenia výživného v tomto znení, že sa mení výživné na mal. U., nar. XX.XX.XXXX a to tak, že sa zvyšuje výživné, upravené rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 8P/63/2016-109 zo dňa 24.11.2016 zo sumy 80,- EUR na sumu 100,- EUR mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, začínajúc právoplatnosťou rozsudku. Dĺžné výživné na mal. dieťa od 01.09.2018 do 31.01.2019 v sume 100,- EUR sa otec zaviazal uhrádzať v mesačných splátkach spolu s bežným výživným k rukám matky, pod následkom straty výhody splátok. Uvedený rozsudok vo výroku o úprave styku nadobudol právoplatnosť dňa 29.03.2019.

5. Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením č. k. 6P/3/2021 - 35 zo dňa 08.04.2021 uložil mal. U. U., nar. XX.XX.XXXX a jeho rodičom Q.. X. A., nar. XX.XX.XXXX a M. U., nar. XX.XX.XXXX, výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému aj psychologickému poradenstvu, ktoré sa bude realizovať na referáte poradensko-psychologických služieb na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že vzťah mal. U. k otcovi je vážne narušený. Dieťa odmieta kontakt s otcom a každý z rodičov jeho správanie zdôvodňuje vlastnými argumentmi. Vzhľadom na to, že styk otca s mal. dieťaťom sa dlhšiu dobu nerealizuje a zo strany mal. U. dochádza k úplnému odmietaniu svojho otca, súd dospel k záveru, že je prvotne potrebné zistiť príčinu odmietania otca mal. dieťaťom a vzhľadom na výsledky tohto zistenia konštruktívne, ale zároveň citlivo pristúpiť k opätovnému vybudovaniu toho času vážne narušeného vzťahu maloletého dieťaťa k otcovi.

6. Tunajší súd uznesením zo dňa 10.05.2022 zrušil výchovné opatrenie uložené mal. dieťaťu a jeho rodičom z dôvodu, že nesplnilo účel a nedošlo k obnove vzťahu medzi a otcom a dieťaťom a dieťa sa naďalej odmieta stretávať s otcom.

7. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 14.04.2022 vyplýva, že sa uskutočnilo 7 individuálnych stretnutí s mal. dieťaťom, 8 individuálnych stretnutí s matkou mal. dieťaťa, 9 individuálnych stretnutí s otcom mal. dieťaťa, 1 spoločné stretnutie matky a otca mal. dieťaťa. Stretnutia, najmä zo strany matky mal. dieťaťa v r.2022 museli byť často odložené pre rôzne príčiny (choroby, karanténa), otec mal. dieťaťa sa, až na výnimky, zúčastnil individuálnych stretnutí podľa dohody. Mal. syn sa naďalej striktné odmieta s otcom stretávať, je to neustále ovplyvňované konfliktnou situáciou medzi otcom a synom z minulosti (na poslednom ich stretnutí pred vyše dvoma rokmi), otec si uvedomuje svoj

podiel viny na tejto udalosti, ale je presvedčený, že prešiel už dostatočný čas, aby si to dokázali medzi sebou vysvetliť. Otec má záujem obnoviť kontakty so synom akýkoľvek spôsobom, má tiež záujem, aby sa aspoň občas mohli stretnúť jeho synovia U. a H., ktorého má s inou partnerkou. Nedošlo k nijakému stretnutiu mal. syna s otcom, jedno spoločné stretnutie s mal. synom za prítomnosti rodičov, ktoré bolo dohodnuté s psychológom v marci 2022, na poslednú chvíľu telefonicky odvolala matka mal. syna kvôli striktnému odmietnutiu mal. syna. Na stretnutie prišiel aj druhý mal. syn otca mal. U., ale k stretnutiu bratov nedošlo. Na stretnutí malo dôjsť aj k prevzatiu vianočných darčiekov mal. U. od otca, matka telefonicky sprostredkovane odkázala, že ak otec donesie darčeky, tak mal. syn mu ich pošle poštou späť, nakoniec darček prišiel neskôr prevziať súčasný manžel matky mal. dieťaťa. V apríli 2022 (12.4.) malo prebehnúť spoločné stretnutie s rodičmi na referáte poradensko-psychologických služieb, na ktoré neprišiel nikto z rodičov, opakovane sa malo konať 14.04.2022, matka mal. dieťaťa prišla osobne, otec mal. dieťaťa oznámil neskôr, že sa nestihol vrátiť zo zahraničnej cesty, tak sa spoločné stretnutie rodičov opäť neuskutočnilo. Rodičovský konflikt medzi rodičmi mal. U. neustále pretrváva, nedošlo k nijakému zlepšeniu vzťahu mal. dieťaťa k otcovi, otec nie je v kontakte so synom takmer 3 roky, mal. U. prejavil záujem stretnúť sa niekedy s ďalším bratom, ale nie v súčasnosti, ale v neskoršom časovom období.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. V zmysle § 328 ods. 2 CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

12. V zmysle § 328 ods. 3 CSP uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať.

13. V zmysle § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

16. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

17. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak je to potrebné v záujme mal. dieťaťa, súd uloží mal. dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

18. Podľa § 45 ods. 1 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z.z.“) Centrum pre deti a rodiny (ďalej len „centrum“) je zariadenie zriadené na účel vykonávania výchovných opatrení podľa § 12 ods. 1 písm. b) a d), výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu alebo neodkladných opatrení, ktorými je uložená takáto povinnosť (ďalej len „ambulantné výchovné opatrenie“).

19. V zmysle § 45 ods. 8 zákona č. 305/2005 Z. z. Centrum zabezpečuje plnenie účelu podľa odseku 1 najmä vykonávaním sociálnej práce, psychologickkej pomoci a starostlivosti, výchovy, špeciálno-pedagogickkej starostlivosti, liečebno-výchovnej starostlivosti, diagnostiky a ďalších odborných činností zodpovedajúcich účelu centra a utvára podmienky na ďalšie činnosti v ustanovenom rozsahu.

20. V konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti sú súdy povinné poskytnúť maloletým deťom zvýšenú ochranu, ktorá vyplýva ako z príslušných ustanovení Zákona o rodine, tak aj z príslušných článkov Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“). V týchto konaniach sa nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prioritný a ktorý nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii výchovného prostredia. Pri posúdení najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore o právach dieťaťa. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére.

21. Záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom a tento záujem vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia, ktorí majú v jeho živote bez pochybností nezastupiteľné postavenie (nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci II.ÚS 554/04).

22. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vnútroštátne súdy sa majú primárne zamerať na zmiernenie konfliktu medzi rodičmi a využiť na to všetky dostupné nástroje. Z článku 8 Dohovoru vyplýva pre vnútroštátne orgány pozitívny záväzok konať tak, aby umožnili rozvoj preukázaného a existujúceho rodinného puta. Mali by prijať všetky vhodné opatrenia, ktoré od nich možno vzhľadom na okolnosti toho ktorého prípadu rozumne očakávať za účelom umožnenia styku rodiča s dieťaťom (napr. Nuutinen proti Fínsku, rozsudok z 27. júna 2000, ods. 128). Skutočnosť, že rodičia nespolupracujú však nezbavuje vnútroštátne orgány povinnosti prijať všetky nevyhnutné a vhodné opatrenia (stretnutia u psychológa, asistovaný styk v špecializovanom zariadení a pod.) na to, aby boli udržané rodinné putá (napr. Reslová proti Českej republike, rozsudok z 18. júla 2006, ods. 59).

23. Vychádzajúc z doposiaľ zisteného je nepochybné, že vzťahy medzi rodičmi mal. dieťaťa sú problematické a komunikácia rodičov je narušená. Za účelom nápravy narušených vzťahov v rodine a za účelom obnovenia citových väzieb mal. U. k otcovi tunajší súd uznesením uložil rodičom mal. dieťaťa a mal. dieťaťu výchovné opatrenie vo forme povinnosti podrobiť sa odbornému aj psychologickému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou. Z podanej správy je zrejmé, že uložené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel a nedošlo úprave vzťahov medzi rodičmi navzájom, ako ani vzťahu medzi mal. U.S. a jeho otcom. Mal. U. sa naďalej odmieta stretnúť so svojím otcom. Súd preto uznesením zo dňa 10.05.2022 uložené výchovné opatrenie zrušil. Uznesenie zatiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

24. Súd má za to, že je naďalej potrebné pracovať na úprave konfliktných vzťahov v rodine, nakoľko rodičia nie sú schopní bez odbornej pomoci zvrátiť tento dlhodobý pretrvávajúci nežiadúci stav, preto je potrebný rýchly zásah zo strany súdu prostredníctvom prijatia vhodných opatrení za účelom zlepšenia vzájomného vzťahu medzi rodičmi, ktorý je základným predpokladom bezproblémovej realizácie styku.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že je potrebné uložiť rodičom mal. dieťaťa výchovné opatrenie a zároveň asistovaný styk otca s mal. U., nakoľko tento sa naposledy realizoval v septembri 2019 a tento stav sa nepodarilo zvrátiť ani uloženým výchovným opatrením. Z podanej správy vyplýva, že nedošlo k žiadnemu stretnutiu otca s mal. synom v rámci odborného a psychologického poradenstva, ktoré bolo rodičom a mal. dieťaťu uložené. Je preto zrejmé, že sa nepodarilo obnoviť narušený vzťah mal. dieťaťa k otcovi, a preto nemožno očakávať, že v danej situácii bude prebiehať styk otca s maloletým dieťaťom v takom rozsahu ako bol upravený v rozhodnutí súdu. Súd dospel k záveru, že je potrebné pracovať na obnovení citových väzieb maloletého k otcovi za prítomnosti odborníka, ktorý bude korigovať priebeh stretnutia tak, aby sa eliminovali akékoľvek negatívne vplyvy stretnutia s otcom a zároveň usmerňovať otca v správaní sa voči maloletému tak, aby došlo k zlepšeniu ich vzťahu a jeho následnom rozvíjaní tak, aby v budúcnosti sa mohli stretávať bez prítomnosti tejto tretej osoby.

26. Súd zvolil pre vykonanie výchovného opatrenia, ako aj pre realizáciu asistovaného styku otca s mal. synom Centrum pre deti a rodiny W. S. N., ktoré je vybavené personálnym aparátom na vykonanie nariadeného neodkladného opatrenia v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zákona č. 305/2005 Z. z.

27. Súd mal osvedčené dôvody nariadenia neodkladného opatrenia, ako aj podmienku bezodkladnej potreby úpravy pomerov v rodine, nakoľko je zrejmé, že styk tak ako je upravený právoplatným rozhodnutím súdu sa nerealizuje a ani nie je predpoklad, aby k realizácii styku v upravenom rozsahu, za situácie, keď dieťa stretnutia s otcom odmieta, dochádzalo. Bez rýchleho zásahu zo strany súdu môže dôjsť ešte k väčšiemu citovému ochladnutiu vzťahu medzi mal. U. a otcom v dôsledku dlhodobej nerealizácie styku a tento stav už bude ťažko zvrátiteľný.

28. Súd pre úplnosť považuje za potrebné uviesť, že nariadené neodkladné opatrenie má dočasný charakter a bude trvať po dobu jedného roka od nadobudnutia jeho vykonateľnosti. Týmto neodkladným opatrením sa zároveň mení rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 6P/137/2018 - 103 zo dňa 21.02.2019 o úprave styku otca s mal. dieťaťom.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).